

พระราชบัญญัติ
การประสานครหลวง

พ.ศ. ๒๕๑๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

เป็นปีที่ ๒๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งการประสานครหลวง
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
การปราบปรามครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นใน
ส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง
กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การปราบปรามครหลวง” หมายความว่า การปราบ
ปรามครหลวง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานการปราบปรามครหลวง
รวมทั้งผู้ว่าการ

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการปราบปรามครหลวง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการปราบ
ปรามครหลวง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดตั้ง ทุนและเงินสำรอง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งการประปาขึ้นเรียกว่า “การประปานครหลวง” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรง รักษาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ เพื่อใช้ในการประปา

(๒) ผลิต จัดส่งและจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่ จังหวัดพระนคร จังหวัดธนบุรี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ

(๓) ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับหรือเป็นประโยชน์แก่การประปา

มาตรา ๗ การผลิต จัดส่งและจำหน่ายน้ำประปา และการจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบโดยการประปานครหลวง เป็นกิจการสาธารณูปโภค และให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายอันว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๘ ให้การประปานครหลวงเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๙ ให้การประปานครหลวงตั้งสำนักงานใหญ่ในจังหวัดพระนคร และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนชั้น ๓ ที่ใดก็ได้

มาตรา ๑๐ ให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สินและความรับผิดชอบอันเกี่ยวกับการประปาของกองประปากรุงเทพ กรมโยธาเทศบาล การประปานครบุรีของกองประปาภูมิภาค กรมโยธาเทศบาล การประปาเทศบาลนครธนบุรีของเทศบาลนครธนบุรี และหมวดการประปาเทศบาลเมืองสมุทรปราการของเทศบาลเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ให้แก่การประปานครหลวง

ให้กระทรวงมหาดไทยตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาประเมินราคาทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สินและความรับผิดชอบของหมวดการประปาเทศบาลเมืองสมุทรปราการ และให้การประปานครหลวงตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายตามราคาทรัพย์สินที่ประเมินได้ ถ้ามี

มาตรา ๑๑ ให้โอนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ เงินทุนการประปา และเงินทุนหมุนเวียนจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภคประปา ของกองประปากรุงเทพ เว้นแต่จำนวนที่ได้รับในลักษณะ เงินกู้ซึ่งเหลืออยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นทุนประเดิมของการประปานครหลวง

นอกจากเงินงบประมาณและเงินทุนตามวรรคหนึ่ง ให้นำทรัพย์สินที่รับโอนมาจากกองประปากรุงเทพ กรมโยธาเทศบาล การประปานครบุรี กองประปาภูมิภาค กรมโยธาเทศบาล การประปาเทศบาลนครธนบุรี เทศบาลนครธนบุรี และหมวดการประปาเทศบาลเมืองสมุทรปราการ เทศบาลเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อได้หักหนี้สินออกแล้ว เข้าอยู่ในทุนประเดิมด้วย

มาตรา ๑๒ ทุนของการประปานครหลวงประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมตามมาตรา ๑๑

(๒) ทรัพย์สินและสิทธิที่ได้รับโอนตามมาตรา ๑๐ เมื่อหักหนี้สินออกแล้ว

(๓) เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินที่จ่ายให้ภายหลังเพื่อดำเนินงานหรือขยายกิจการ

(๔) เงินช่วยเหลือที่อาจได้รับจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๓ ให้การประปานครหลวงมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

(๑) สร้าง ซ่อม จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืมและดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และความสะดวกต่าง ๆ ของการประปานครหลวง

(๒) ซ่อม จัดหา เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถัดกรรมสิทธิ์ ครอบครอง จำหน่ายหรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ

(๓) ดำรวจ และวางแผนจำหน่ายน้ำที่จะทำใหม่หรือขยายเพิ่มเติมภายในเขตท้องที่ตามมาตรา ๖ (๒)

(๔) กำหนดอัตราาราคาขายน้ำ ค่าบริการและความสะดวกต่าง ๆ ของการประปานครหลวง และจัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาและค่าบริการ

(๕) จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของการประปานครหลวง

(๖) กู้ยืมเงินหรือลงทุน

มาตรา ๑๔ ทรัพย์สินของการประปานครหลวง ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการและพนักงานของการประปานครหลวง เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๖ เงินสำรองของการประปานครหลวง ให้ประกอบด้วยเงินสำรองเพื่อขาดและเงินสำรองอื่นๆ ตามแต่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๗ เงินสำรองจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยมติของคณะกรรมการซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา ๑๘ ให้การประปานครหลวงเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารตามข้อบังคับว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินขององค์การ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนดไว้

หมวด ๒

การกำกับ การควบคุมและการบริหาร

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของการประปานครหลวง เพื่อประโยชน์ในการนี้จะสั่งให้การประปานครหลวงชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำใดๆ ซึ่งขัดต่อนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรีตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินงานได้

มาตรา ๒๐ เรื่องที่จะเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีนั้น ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการของการประปานครหลวง
 คณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการประปานครหลวง”
 ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีก
 ไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน ทั้งนี้ ไม่รวมผู้ว่าการซึ่งเป็น
 กรรมการโดยตำแหน่ง

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งหรือถอดถอนประธานกรรม
 การและกรรมการ

มาตรา ๒๒ ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ กรรม
 การและผู้ว่าการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และต้องมีความรู้
 และมีความชัดเจนเพียงพอเกี่ยวกับการประปา วิศวกรรม
 เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์หรือการบริหารธุรกิจ

มาตรา ๒๓ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้อง
 ห้ามมิให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับการประปานคร
 หลวง หรือในกิจการที่กระทำให้แก่การประปานครหลวง ทั้งนี้
 ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้น
 เพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดที่กระทำการ
 อันมีส่วนได้เสียเท่านั้น

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๓๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

- (๒) เป็นพนักงานนอกจากผู้ว่าการ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

มาตรา ๒๔ ภายใต้งบับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของการประปานครหลวง อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) วางข้อบังคับเกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๓
- (๒) วางข้อบังคับการประชุม และการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ
- (๓) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอนพนักงาน ระเบียบวินัย การลงโทษพนักงานและการร้องทุกข์
- (๔) วางข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานของการประปานครหลวง ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๓๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

(๕) วางข้อบังคับว่าด้วยจำนวนอัตราตำแหน่ง อัตราเงินเดือน บำเหน็จของพนักงาน

(๖) วางข้อบังคับว่าด้วยเงินสะสมของพนักงาน

(๗) วางข้อบังคับเกี่ยวกับลูกจ้าง

(๘) วางข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์ เงินสมทบกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่น ๆ เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว ซึ่งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่สำหรับกรรมการนั้นในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้ออกจากตำแหน่งกึ่งหนึ่งโดยวิธีจับสลาก

ประธานกรรมการและกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกก็ได้

มาตรา ๒๖ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามมาตรา ๒๕ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒ หรือ มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้มีการแต่งตั้ง ประธานกรรมการหรือกรรมการเข้าแทน แล้วแต่กรณี ผู้ที่ได้รับ แต่งตั้งเข้าแทนนี้ย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลา ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๗ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับ ประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ ให้ผู้ว่าการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและได้รับเงินเดือน ตามที่คณะกรรมการกำหนด

การแต่งตั้งและการกำหนดเงินเดือนตามมาตรานี้ต้องได้รับ ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๙ ผู้ว่าการย่อมพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการให้ออก

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

(๔) ขาดคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒ หรือ มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ .

การให้ออกตาม (๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๐ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้อง ห้ามมิให้เป็นผู้ว่าการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับการประปานครหลวง หรือในกิจการที่กระทำให้แก่การประปานครหลวง ทั้งนี้ ไม่ว่า โดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อ ประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดที่กระทำการ อันมีส่วนได้เสียเท่านั้น

(๒) เป็นข้าราชการประจำหรือเป็นผู้มีตำแหน่งการเมือง

(๓) เป็นผู้ไม่อาจทำงานเต็มเวลาให้แก่การประปานครหลวง

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้ จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำ โดยประมาท

มาตรา ๓๑ ผู้ว่าการเป็นผู้บริหารกิจการของการประปา
นครหลวงให้เป็นที่ไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและนโยบายที่
คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานทุก
ตำแหน่งและลูกจ้าง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบในการจัดการและดำเนินงานของ
การประปานครหลวง

มาตรา ๓๒ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ผู้ว่าการ
เป็นผู้กระทำการในนามของการประปานครหลวง และเป็นผู้
กระทำการแทนการประปานครหลวง และเพื่อการนี้ผู้ว่าการจะ
มอบอำนาจให้ตัวแทนของการประปานครหลวงที่ได้ตั้งขึ้นตาม
มาตรา ๘ หรือบุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้
แต่ทั้งนี้ต้องเป็นที่ไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

ในกรณีที่มีข้อบังคับซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาตาม
มาตรา ๒๔ (๔) กำหนดว่านิติกรรมใด ผู้ว่าการจะทำได้ก็แต่
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการก่อน บรรดานิติกรรมที่
ผู้ว่าการทำขึ้นโดยมิได้รับความเห็นชอบดังกล่าว ย่อมไม่ผูกพัน
การประปานครหลวง เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๓๓ ผู้ว่าการมีอำนาจ

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

(๑) บรรจุแต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดหรือตัดเงินเดือน ตลอดจนลงโทษพนักงานและลูกจ้าง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้ แต่ถ้าเป็นพนักงานชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไป ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของการประปา นครหลวงโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้
 มาตรา ๓๔ เมื่อผู้ว่าการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง และข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานของการประปา นครหลวงไม่ได้กำหนดให้พนักงานตำแหน่งใดทำการแทนผู้ว่าการ หรือเมื่อตำแหน่งผู้ว่าการว่างลงและในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งผู้ว่าการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนผู้ว่าการ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการแล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราว และให้นำมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ทำการแทนผู้ว่าการหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการ มีอำนาจและหน้าที่อย่างเดียวกับผู้ว่าการ

มาตรา ๓๕ ประธานกรรมการ กรรมการและพนักงาน อาจได้รับโบนัสตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

การสร้าง และบำรุงรักษาระบบการส่งและการจำหน่ายน้ำ

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการส่งและการจำหน่ายน้ำ เช่น ท่อน้ำ ประตูน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดจำนวนน้ำ ถังพักน้ำและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พนักงานมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้โรงเรือนที่คนอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจสร้างหรือบำรุงรักษาระบบการส่งและการจำหน่ายน้ำ หรือการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการส่งและการจำหน่ายน้ำ

(๒) ได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครอง

ถ้ามีความเสียหายเกิดแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานดังกล่าวในวรรคหนึ่ง บุคคลเช่นว่านั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก

การประปานครหลวงได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ถึงจำนวนค่าเสียหาย ให้มอบข้อพิพาทให้แก่อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย โดยให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในระบบการส่งและการจำหน่ายน้ำ เมื่อมิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๓๘ ในการส่งและการจำหน่ายน้ำ ให้การประปา นครหลวงมีอำนาจเดินท่อน้ำและติดตั้งอุปกรณ์ไป ได้เหนือตามหรือข้ามพื้นดินของบุคคลใดๆ ในเมื่อพื้นดินนั้นไม่ใช่พื้นดินอันเป็นที่ตั้งโรงเรียน

ให้การประปานครหลวงมีอำนาจกำหนดบริเวณที่ดินที่เดินท่อน้ำและติดตั้งอุปกรณ์ โดยมีความกว้างจากท่อน้ำด้านละไม่เกินสองเมตรห้าสิบเซนติเมตร สำหรับท่อน้ำขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่แปดสิบเซนติเมตรขึ้นไป ในบริเวณที่กำหนดนี้ให้การประปานครหลวงมีอำนาจตัดพืชน้ำ กิ่งหรือรากของต้นไม้หรือพืชผลอย่างใด ๆ ได้ โดยต้องจ่ายค่าทดแทนในการที่ใช้ที่ดินและในการตัดพืชน้ำแล้วแต่กรณี ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองด้วย

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

จำนวนเงินอันเป็นธรรม เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ได้รับประโยชน์คุ้มค่าในการกระทำนั้นอยู่ด้วย ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ในจำนวนเงินค่าทดแทนให้นำมาตรา ๓๖ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อได้มีการชดเชยค่าทดแทนแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองดังกล่าวแล้ว หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองเต็มใจไม่รับหรือไม่มีสิทธิรับค่าทดแทนต่อไปในภายหน้าผู้ใดจะมาเรียกร้องค่าทดแทนอีกมิได้

ก่อนที่จะดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ให้การประสานครหลวงแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอาจยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้นไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๕ ในบริเวณที่กำหนดตามมาตรา ๓๔ ให้การประสานครหลวงจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตไว้และห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือปลูกต้นไม้ขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากการประสานครหลวงเป็นหนังสือ ในการอนุญาตนั้นจะอนุญาตโดยมีเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๓๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือต้นไม้ที่ปลูกขึ้นโดย
ไม่ได้รับอนุญาตจากการประปานครหลวง การประปานครหลวง
มีอำนาจหรือถอนหรือตัดฟันโดยไม่จำเป็นต้องชดใช้ค่าทดแทน

มาตรา ๔๐ ในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันความเสียหาย
พนักงานอาจเข้าไปในสถานที่ของบุคคลใดๆ เพื่อตรวจ ซ่อม
แซมหรือแก้ไขระบบการส่งและการจำหน่ายน้ำได้ในระหว่าง
เวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เมื่อได้แจ้งให้เจ้าของ
หรือผู้ครอบครองทราบแล้ว

มาตรา ๔๑ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของการประปานคร-
หลวง หรือพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามมาตรา ๓๖
มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ มีความผิดต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๔

ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

มาตรา ๔๒ ในการดำเนินกิจการของการประปานครหลวง
ให้คำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา ๔๓ การประปานครหลวงจะต้องได้รับความ
เห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

- (๑) เพิ่มหรือลดทุน
- (๒) กู้ยืมเงินเป็นจำนวนเกินห้าล้านบาท
- (๓) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์
- (๔) จำหน่ายทรัพย์สินจำนวนเกินหนึ่งแสนบาทจากบัญชีเป็นศูนย์
- (๕) กำหนดอัตราราคาขายน้ำประปา

มาตรา ๔๔ ให้การประสานครหลวงจัดทำงบประมาณประจำปี แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๔๕ รายได้จากการประสานครหลวงได้รับจากการดำเนินงาน ให้ตกเป็นของการประสานครหลวง สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินกิจการ ค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา และเงินสมทบกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นๆ เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัวตามมาตรา ๒๔ ประโยชน์ตอบแทนตามมาตรา ๒๗ โบนัสตามมาตรา ๓๕ เงินสำรองตามมาตรา ๑๖ และเงินลงทุนตามงบลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบตามมาตรา ๔๔

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายและค่าภาระดังกล่าวในวรรคหนึ่งแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายและค่าภาระดังกล่าวในวรรคหนึ่ง นอกจากโบนัสตามมาตรา ๓๕ และเงินสำรองตามมาตรา ๑๖ และการประปานครหลวงไม่สามารถหาเงินจากทางอื่น รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่การประปานครหลวงเท่าจำนวนที่ขาด

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการทำรายงานปีละครั้งเสนอรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานในปีที่ล่วงแล้วของการประปานครหลวง และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

หมวด ๕

การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา ๔๗ ให้พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

มาตรา ๔๘ ให้การประปานครหลวงจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่น ๆ เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติ

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

งานในการปราบปรามครหลวงและครอบครัว ตามข้อบังคับที่
คณะกรรมการวางไว้

หมวด ๖

การบัญชี การสอบและการตรวจ

มาตรา ๔๘ ให้การปราบปรามครหลวงวางและรักษาไว้ซึ่ง
ระบบการบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มี
การสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควรตาม
ประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการ
นั้น ๆ

มาตรา ๕๐ ทุกปีให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรวมทั้งการเงินของการประปา
นครหลวง

มาตรา ๕๑ ผู้ตรวจสอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุด
บัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของการประปานครหลวง เพื่อ
การให้มื่ออำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน
ลูกจ้างและผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของการประปานครหลวง

มาตรา ๕๒ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชีของการประปานครหลวง ให้การประปานครหลวงโฆษณา รายงานประจำปีของปีที่สิ้นสุดไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุน พร้อมกับรายงานของผู้ตรวจสอบบัญชีตามมาตรา ๕๑

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป ให้ข้าราชการและลูกจ้างของกองประปากรุงเทพ และการประปานครบุรี กรมโยธาเทศบาล ซึ่งต้องออกจากราชการเพราะการยุบเลิกกองประปากรุงเทพและการประปานครบุรี กรมโยธาเทศบาล และพนักงานและลูกจ้างของการประปาเทศบาล นครธนบุรี เทศบาลนครธนบุรี และหมวดการประปาเทศบาล เมืองสมุทรปราการ เทศบาลเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งต้องออกจากการประปาเทศบาล นครธนบุรี เทศบาลนครธนบุรี และหมวดการประปาเทศบาล เมืองสมุทรปราการ เทศบาลเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีฐานะเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของการประปานครหลวง โดยให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง แล้วแต่กรณี รวมทั้งเงิน

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

เพิ่มเท่าที่ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าผู้ว่าการจะได้บรรจุ และแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างดังกล่าวตามมาตรา ๓๓ (๑)

สำหรับข้าราชการที่กรมโยธาเทศบาลได้สั่งให้มาปฏิบัติราชการในกองประปากรุงเทพ ถ้าประสงค์จะทำงานในการประปานครหลวง ให้กรมหรือกระทรวงเจ้าสังกัดสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติงานในการประปานครหลวง และให้ผู้ว่าการบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานของการประปา นครหลวง โดยให้ได้รับเงินเดือนรวมทั้งเงินเพิ่มไม่น้อยกว่าที่ได้รับอยู่เดิม

มาตรา ๕๔ ในวาระเริ่มแรกภายในสี่ปี กระทรวงมหาดไทยอาจสั่งให้ข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดไปปฏิบัติงานในการประปา นครหลวงอีกตำแหน่งหนึ่งก็ได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๗๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๐

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่
 ภาวะของประชาชนในเขตจังหวัดพระนคร จังหวัดธนบุรี จังหวัดนนทบุรีและ
 จังหวัดสมุทรปราการในปัจจุบันได้แยกดำเนินการเป็นสี่แห่ง ทำให้เป็น
 การสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและบริการการประปาไม่เพียงพอ ฉะนั้นเพื่อเป็นการ
 ประหยัดและให้มีบริการการประปาที่ดียิ่งขึ้น จึงสมควรที่จะปรับปรุง
 การประปาในเขตจังหวัดดังกล่าวเสียใหม่โดยรวมการดำเนินการการ
 ประปาทั้งสี่แห่งนี้ เป็นการประปานครหลวง